

**Pozměňovací návrh k vládnímu návrhu, kterým se mění zákon č. 247/1995
Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění
některých dalších zákonů, ve znění sněmovního tisku č. 1170/1**

Sněmovní tisk č. 1170 v 8. volebním období

Právo pro občany žijící v zahraničí volit

Předkládá Dominik Feri, Marek Benda a Marek Výborný

1. V článku I. se vkládají nové novelizační body, které zní:

„1. V § 6 odst. 5 písm. a) se slova „40 dnů“ nahrazují slovy „50 dnů“.

2. V § 6 odst. 6 se slova „30 dnů“ nahrazují slovy „40 dnů“.

3. V § 6 odst. 6 se slova „20 dnů“ nahrazují slovy „30 dnů“.

4. V § 6 odstavec 7 zní:

„(7) Zastupitelský úřad předá pro volby do Poslanecké sněmovny zvláštní okrskové volební komisi výpis ze zvláštního seznamu, který obsahuje seznam voličů oprávněných volit v tomto zvláštním volebním okrsku bez ohledu na to, zda volič zvolil osobní či korespondenční způsob hlasování. Způsob hlasování je však v tomto výpisu u každého voliče poznamenán.“

5. V § 6a odst. 2 se slova „toto podání musí být v listinné podobě opatřené úředně ověřeným podpisem voliče nebo v elektronické podobě zaslané prostřednictvím datové schránky“ nahrazují slovy „toto podání musí být v listinné podobě opatřené úředně ověřeným podpisem voliče nebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem nebo ve formě datové zprávy zaslané prostřednictvím datové schránky“.

6. V § 6 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Pokud se volič, kterému byl vydán voličský průkaz, rozhodne využít korespondenční způsob hlasování, vloží voličský průkaz vydaný dle odst. 1 do doručovací obálky, jinak je tento hlas neplatný.“

7. Za § 6a se vkládá nový § 6b, který včetně nadpisu zní:

„§ 6b

Žádost o korespondenční hlasování

(1) Volič, který nebude hlasovat ve volební místnosti ve volebním okrsku, kde je zapsán ve zvláštním seznamu vedeném podle § 6 odst. 5 písm. a) nebo volič, který volí na zastupitelském úřadu na voličský průkaz, může hlasovat korespondenčně za podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Volič může požádat zastupitelský úřad o zaslání hlasovacích lístků pro korespondenční hlasování ode dne vyhlášení voleb osobně nebo písemným podáním opatřeným úředně ověřeným podpisem voliče, dále prostřednictvím elektronického podání opatřeného zaručeným elektronickým podpisem či datové zprávy zasláné prostřednictvím datové schránky. Žádost musí obsahovat jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození, adresu místa, kde je přihlášen k trvalému pobytu na území České republiky, nebo kde má bydliště mimo území České republiky, a adresu voliče v zahraničí, na kterou mu budou hlasovací lístky zaslány. Žádost musí být doručena nejpozději 35 dnů přede dnem voleb zastupitelskému úřadu, kde je volič zapsán ve zvláštním seznamu vedeném podle § 6 odst. 5 písm. a) nebo zastupitelskému úřadu, kde volič hodlá volit na voličský průkaz. Žádosti neobsahující povinné náležitosti nebo doručené po lhůtě příslušný zastupitelský úřad odmítne a o tomto odmítnutí písemně vyrozumí voliče.

(3) Zastupitelský úřad vydá, anebo zašle voliči:

- a) hlasovací lístky,
- b) identifikační lístek podle odstavce 5,
- c) prázdnou obálku opatřenou úředním razítkem podle §17 odst. 5 (dále jen „úřední obálka“) a
- d) doručovací obálku, na které zastupitelský úřad vyznačí heslo „Volby - korespondenční hlasování“, adresu zastupitelského úřadu, datum konání voleb, údaj o tom, že je obálka vydána pro volby do Poslanecké sněmovny.

(4) Zastupitelský úřad dokumenty spojené s korespondenční volbou definované v odstavci 3 vydá, anebo zašle voliči nejpozději 20 dnů přede dnem voleb na adresu uvedenou voličem v žádosti podle odstavce 2 do vlastních rukou, popřípadě způsobem v místě obvyklým.

(5) Identifikační lístek obsahuje:

- a) označení zastupitelského úřadu,
- b) číslo identifikačního lístku,
- c) údaj o tom, že je identifikační lístek vydán pro volby do Poslanecké sněmovny,
- d) datum konání voleb,
- e) kolonky pro podpis, jméno, popřípadě jména, a příjmení voliče, datum narození a adresu místa, kde je přihlášen k trvalému pobytu na území České republiky, nebo kde má bydliště mimo území České republiky podle § 6 odst. 5 písm. a),
- f) úřední razítko zastupitelského úřadu, jméno, popřípadě jména, a příjmení úřední osoby a její podpis,

g) text prohlášení, ve kterém volič prohlašuje, že hlasuje osobně, a že v den hlasování se nenachází na území České republiky.

(6) Korespondenčně nelze hlasovat ve volbách do Senátu a ve volbách do Poslanecké sněmovny konaných v návaznosti na rozpuštění Poslanecké sněmovny (§ 55).“

8. Na konci § 14d se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:

„i) zajišťuje organizačně a technicky přípravu, průběh a provedení korespondenční volby do Poslanecké sněmovny a vydává dokumenty spojené s korespondenční volbou (§ 6b).“.

9. V § 14g odst. 2 se za písmeno a) vkládá nové písmeno b), které zní:

„b) zajišťuje sčítání hlasů z korespondenčního hlasování ve zvláštním volebním okrsku.“. Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena c) a d).

10. V § 17 odst. 1 se slova „obálek opatřených úředním razítkem (dále jen „úřední obálka“)“ nahrazují slovy „úředních obálek“.

11. Za § 19a se vkládá nový § 19b, který včetně nadpisu zní:

„§ 19b

Způsob korespondenčního hlasování

(1) Volič vloží hlasovací lístek do úřední obálky. Úřední obálku a vyplněný a podepsaný identifikační lístek vloží volič do doručovací obálky. Pokud volič požádal o vydání voličského průkazu a korespondenčně hlasuje, vloží do doručovací obálky i voličský průkaz. Doručovací obálku se zalepeným spojmem volič na své vlastní náklady zašle nebo osobně předá zastupitelskému úřadu, u kterého je veden ve zvláštním seznamu vedeném podle § 6 odst. 5 písm. a) nebo zastupitelskému úřadu, kde hodlá volit na voličský průkaz. O převzetí doručovací obálky, kterou volič osobně předá zastupitelskému úřadu, vydá zastupitelský úřad voliči písemné potvrzení.

(2) Do doby předání obálek zvláštní okrskové volební komisi uloží zastupitelský úřad všechny předem doručené obálky do úschovy na místě, které za tímto účelem vyhradí vedoucí zastupitelského úřadu; o všech těchto doručovacích obálkách vede tento úřad evidenci.

(3) Do výsledku hlasování se započítávají hlasy na hlasovacích lístcích, které byly doručeny příslušnému zastupitelskému úřadu nejpozději do zahájení hlasování. Do výsledků hlasování se nezapočítávají hlasy na hlasovacích lístcích, které byly zastupitelskému úřadu doručeny v doručovací obálce odeslané z místa nacházejícího se v České republice.

(4) Doručovací obálky doručené ve lhůtě podle odstavce 3 příslušnému zastupitelskému úřadu, předá tento úřad zvláštní okrskové volební komisi nejpozději do ukončení hlasování na území České republiky. Na doručovací obálky doručené zastupitelskému úřadu po zahájení hlasování vyznačí tento úřad datum a hodinu doručení a uloží je nerozlepené k volební dokumentaci; obdobně postupuje, nejsou-li na doručovací obálce všechny údaje podle § 6b odst. 3 písm. d), nebo doručovací obálka byla odeslána z místa nacházejícího se v České republice.

(5) Zvláštní okrsková volební komise po ukončení hlasování na území České republiky před zahájením sčítání hlasů otevře doručovací obálky, které byly zvláštní okrskové volební komisi předány příslušným zastupitelským úřadem. Podle přiloženého identifikačního lístku

voliče učiní zvláštní okrsková volební komise u tohoto voliče záznam ve výpisu ze zvláštního seznamu o tom, že volič hlasoval korespondenčně; identifikační lístek přiloží k tomuto výpisu a úřední obálku vhodí do volební schránky. Neobsahuje-li doručovací obálka identifikační lístek, nejsou-li na identifikačním lístku vyplněny všechny údaje, není-li identifikační lístek podepsán, není-li v doručovací obálce vložen voličský průkaz, anebo je-li v doručovací obálce více úředních obálek nebo více identifikačních lístků, zvláštní okrsková volební komise takovou doručovací obálku spolu s úřední obálkou, kterou přelepí, aby byla zachována tajnost hlasování, a identifikačním lístkem, odloží s vyznačením důvodů takového postupu k volební dokumentaci.

(6) Pokud zvláštní okrsková volební komise podle záznamu ve výpisu ze zvláštního seznamu zjistí, že volič již hlasoval ve volební místnosti, odloží doručovací obálku spolu s úřední obálkou, kterou přelepí, aby byla zachována tajnost hlasování, a identifikačním lístkem, s vyznačením důvodu takového postupu k volební dokumentaci; v případě, že zvláštní okrsková volební komise obdrží od téhož voliče další doručovací obálku ve lhůtě podle odstavce 3, odloží tímto způsobem všechny doručovací obálky, které obdrží od tohoto voliče“.

12. V § 33 odst. 7 se slova „20 dnů“ nahrazují slovy „25 dnů“.

13. V § 38 se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Vzory hlasovacích lístků pro korespondenční volbu v elektronické podobě zašle příslušný krajský úřad Ministerstvu zahraničních věcí, které zajistí

a) jejich dodání na zastupitelské úřady, nebo

b) jejich zaslání zastupitelskému úřadu přenosovou technikou; nejpozději 22 dnů před zahájením voleb.“

Dosavadní odstavec 6 se označuje jako odstavec 7.

14. V § 38 se na konci odstavce 7 doplňuje věta „Pro účely korespondenční volby zabezpečí krajský úřad prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí, aby informace podle tohoto odstavce zveřejnil zastupitelský úřad způsobem umožňujícím dálkový přístup.“.

15. Na konci § 39 se doplňuje věta „Podle věty druhé se obdobně postupuje při úpravě hlasovacího lístku při korespondenčním hlasování.“.

16. V § 41 odst. 2 se na konci textu věty první doplňují slova „, a hlasovací lístky, které se nachází v doručovací obálce, která byla zvláštní okrskovou volební komisí odložena.“.

Následující novelizační body se přečíslojí.

2. V čl. I se za stávající novelizační bod č. 4 doplňuje novelizační bod, který zní:

„21. V § 55 odst. 1 se za slova „zkracují se lhůty podle § 1 odst. 3 na 50 dnů,“ vkládají slova „§ 6 odst. 5 písm. a) na 40 dnů,“ a za slova „§ 38 odst. 5 věty druhé na 48 hodin,“ se vkládají slova „lhůta 40 dnů v § 6 odst. 6 se mění na lhůtu 30 dnů a lhůta 30 dnů v § 6 odst. 6 se mění na lhůtu 20 dnů,“.

Odůvodnění:

Pozměňovací návrh zavádí korespondenční volbu ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a do voleb prezidentských. Volba ze zahraničí je odůvodněna výše, hlavním cílem této novely je umožnit zjednodušení hlasování nejen pro ERASMUS studenty, ale i pro pracovníky evropských a jiných institucí, kteří tráví více času v zahraničí. Navrhovaná úprava počítá s tím, že by zůstala zachována i možnost vydávání voličských průkazů pro hlasování v místech mimo volební okrsky, kde je volič veden ve zvláštním volebním seznamu. Stejně tak zůstává zachována i možnost osobního hlasování ve volebních místnostech v České republice a na příslušných zastupitelských úřadech. Došlo by tak k rozšíření možnosti výkonu volebního práva.

Navrhovaná právní úprava nezavádí možnost korespondenčního hlasování při volbách do Senátu. V této souvislosti by bylo třeba řešit problematiku příslušnosti voliče do senátního volebního obvodu, který by znamenal větší administrativní zátěž v rámci určování volebního okrsku, další omezení by se týkala občanů, kteří nemají trvalý pobyt na území České republiky.

Kvůli časovému omezení by nemohla být umožněna volba do druhého kola senátních voleb. Nemožnost korespondenčního hlasování v tomto případě je dána lhůtami, které jsou podle stávající volební úpravy ohraničeny 90 dny pro celý volební proces. Zavedení korespondenčního hlasování např. ve II. kole voleb do Senátu by předpokládalo prodloužení volebního procesu tak, aby mezi I. a II. kolem voleb bylo možné zabezpečit rozeslání hlasovacích lístků voličům. Stejně tak v případě zkrácení lhůt při doplňovacích a opakovaných volbách a opakovaném hlasování by nebylo možno korespondenční hlasování organizačně technicky zabezpečit.

Korespondenční hlasování bude podmíněno žádostí voliče o tento způsob hlasování, kterou musí adresovat zastupitelskému úřadu, kde je veden v seznamu voličů. Žádat o tento způsob hlasování může osobně či písemným podáním opatřeným úředně ověřeným podpisem voliče, dále prostřednictvím elektronického podpisu či v elektronické podobě zaslané prostřednictvím datové schránky. Volič tak, bez ohledu na formu volby, musí předložit tytéž dokumenty (občanský průkaz či pas), tudíž není dotčena procedurální rovnost, protože pro účast ve volbách osobně je potřeba splnit stejné požadavky.

Zastupitelský úřad voliči vydá osobně nebo do vlastních rukou zašle hlasovací lístky a volič pak vybraný, popřípadě upravený hlasovací lístek zašle na adresu zastupitelského úřadu, která bude již předem předepsána na doručovací obálce. Při zaslání hlasovacího lístku zpět bude na úvaze voliče, zda zašle doručovací obálku doporučeně nebo běžným způsobem. Doporučené doručování v zahraničí by mohlo činit v některých zemích, které tento zvláštní způsob doručování neznají, problémy. Zastupitelský úřad zajišťuje předání doručených obálek zvláštní okrskové volební komisi.

Spolu s hlasovacími lístky, úřední a doručovací obálkou je voliči zaslán identifikační lístek, který obsahuje voličem vyplněné údaje, které jsou nezbytné k jeho identifikaci zvláštní okrskovou volební komisí; ta pak na základě toho učiní záznam do výpisu ze zvláštního seznamu. Na identifikačním lístku volič svým podpisem pod předtištěným prohlášením potvrdí, že hlasuje osobně a že v den hlasování je občanem České republiky, což je praktické zejména u voličů s bydlištěm v zahraničí, kteří hlasují korespondenčně, neboť u nich existuje možnost, že od okamžiku, kdy žádali o zápis do zvláštního seznamu voličů u zastupitelského úřadu a prokazovali státní občanství České republiky, toto občanství pozbyli. O způsobu korespondenčního hlasování bude volič informován informačním letákem. Celý proces korespondenčního hlasování je upraven tak, aby byly zachovány základní principy volebního

práva, především princip tajnosti a rovnosti hlasování. Aby nedocházelo k manipulaci s vůlí voliče, resp. byla garantována svoboda korespondenční volby, je možné zavést speciální kvalifikovanou podstatu trestného činu, která bude navazovat na dosavadní právní úpravu obsaženou v ustanovení § 351 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, obsahující trestný čin Maření přípravy a průběhu voleb a referenda.

Tajnost hlasování bude zaručena samostatnou obálkou, ve které bude zalepený hlasovací lístek. Tato zalepená obálka se vloží do doručovací obálky spolu s identifikačním lístkem. Doručovací obálka musí být nadepsána slovy *Korespondenční volba*. Poté, co obálka dorazí na zastupitelský úřad, bude uschována na místě, který k tomuto účelu vyhradí vedoucí zastupitelského úřadu. O všech doručených obálkách je vedena evidence. Zvláštní okrsková volební komise po ukončení hlasování na území České republiky před zahájením sčítání hlasů otevře doručovací obálky, které byly zvláštní okrskové volební komisi předány příslušným zastupitelským úřadem. Podle přiloženého identifikačního lístku voliče učiní zvláštní okrsková volební komise u tohoto voliče záznam ve výpisu ze zvláštního seznamu o tom, že volič hlasoval korespondenčně; zvláštní okrsková volební komise dále zaznamená, do jakého volebního kraje ve smyslu § 27 volič hlasoval; identifikační lístek přiloží k tomuto výpisu a úřední obálku vhodí do volební schránky. Pokud zvláštní okrsková volební komise podle záznamu ve výpisu ze zvláštního seznamu zjistí, že volič již hlasoval ve volební místnosti, odloží doručovací obálku spolu s úřední obálkou, kterou přelepí, aby byla zachována tajnost hlasování, a identifikačním lístkem s vyznačením důvodu takového postupu k volební dokumentaci.

Neobsahuje-li doručovací obálka identifikační lístek, nejsou-li na něm vyplněny všechny údaje, anebo je-li v doručovací obálce více úředních obálek nebo více identifikačních lístků, zvláštní okrsková volební komise takovou doručovací obálku spolu s úřední obálkou, kterou přelepí, aby byla zachována tajnost hlasování, a identifikačním lístkem odloží s vyznačením důvodů takového postupu k volební dokumentaci.

Losování volebního kraje, do kterého se podle stávající právní úpravy započítávají hlasy voličů, kteří hlasují ve volbách do Poslanecké sněmovny ze zahraničí, v návrhu nové právní úpravy zůstává, i pokud má volič na území České republiky evidován trvalý pobyt. Hlasy voličů, kteří budou ve volbách do Poslanecké sněmovny hlasovat v zahraničí a mají trvalý pobyt na území ČR, se budou započítávat do příslušného volebního kraje určeného losem Státní volební komisí ve smyslu § 27.

Navrhuje se, aby korespondenční volby byly použity již pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu v roce 2021.